

LOS ANGELES, CALIF.

Ympäri kierrellessäni olen alvan kuin vahingossa joutunut tähänkin kylään. Olin joskus Toverittaren palstolla nähnyt tämän palkkakunnan suomalaisten riennosta useimmin moittimalla niiden toivomusta työvän asian hyväksi.

Nyt olen ollut täällä oikein persoonallisesti ja täällä, ja täytyy myöntää, ei ne moitteet eli valitukset, jotka alvan syytti.

Los Angelesin voimansanoa on yksi tämän palkkakunnan puolesta, ei alvan puolesta, mutta melkein kaikki olosuhteet lukuun otettuna. Ensinkin tämä on palkka, joka on suljettu niin täyteen ihmisistä kuin suinkin mahtuu ja vielä enemmänkin. Ei ainakaan omistavasta luokasta, mutta työläisistäkin on ila paljon, joista useat on käl tulleet tänne terveydellisistä syistä.

Työolot on täällä monella alalla huomattavasti paremmat kuin muissa tämän valtion kaupungeissa, palkat on alemmat melkein kaikilla työaloilla. Kai johtuu jonkun verran siitä, ettei täällä mahdollakaan työaloilla ole minkäänlaisia taloudellista järjestystä eli unloita. Jos on ennen ollutkin, niin viimeisimpien työtaistelujen aikana on ne lyöty hajalleen, kuten on käynyt monilla muillakin palkkakunnilla. Vaikka täällä on palkat olleet alemmat muhin palkkakuntien verraten, niin ei se estä seuraamasta aikaa, että nyt on taas palkkoja alennettuna. Niinpä eräs kylän suurimmista pesulaitoksista pudotti pari viikkoa sitten työläisten palkkoja. Ennen siellä maksettiin kappaletyöstä kolmas osa, nyt maksetaan 27 prosenttia, nim. käsin tekijöille sekä tuota uutta palkkasysteemiä aikaisessa selitetiin työläisille sen olevan edullisempää kuin entisen. Mainitussa laitoksessa on suuri määrä mustia työntekijöitä, valkoiset käsin tekijät tuon asetuksen kuultuaan unhoittivat tulla työhön sillä viikolla, jolloin sen piti tulla käytäntöön.

Sanoen on kaupungin yleisissä välitystoimistoissa alennettu viime työpäivinä nältyöläisten tuntipalkkaa 5 sentillä, sekä palvelijolle maksetaan \$10 pa \$15 vähemmän kuussa kuin ennen. Selitetään, että kaikki on mennyt alas, niin täytyy palkat alentaa. Mutta työhaluisia on siltä huolimatta tavattoman paljon.

Kansalaisia on täällä enemmän kuin muissa osastoissa. Suomalaisen s. osaston pitämässä ilmatilaisuudessa on noin 100—150 henkeä, samoin osaston kokouksissa käy 30—40 väliä. Mutta osaston jäsenmäärä siltä huolimatta on perin pieni, ainostaan 25 jäsentä ja muutaman niskoilla on koko osaston toiminta.

Syytä on vaikea tietää mistä johtuu moisen laimeus. Olosuhteet ei ole siksi hyvät, ettei niissä tarvitsisi korjausta, ainakin nyt olisi entistä lujemmin liitettävä yhteen ja yatenä joukkona harkittava keinoja joiden avulla voisimme estää työläisten kristämisen jatkumasta edelleen, sillä ainostaan järjestyneenä joukkona voisimme vaatia parannuksia asemaamme.

Osaston kokouksessa 14 p. t. k. yhtyi 3 uutta jäsentä, mutta paljon enemmän olisi yhdyttävä, silloin saisimme osastotoiminnan vilkaammaksi ja monipuolisemmaksi.

Valittiin komitea kuulustelemaan uutta haalia, sillä entinen on epäkäyttännöllinen, senkin puolesta ettei ole näyttämöä. Vuokra on tuntuvasti korotettu, vaikka kaikki muu on mennyt alas.

Samalla oli puhumaseuran ensimmäinen kokous, jossa keskusteltiin sen tarpeellisuudesta, tarkoitettiin entisen seuran säännöt ja muutettiin tarkoitustaan vastaaviksi, sekä valittiin ohjelma seuraavaan kokoukseen, johon m. m. tulee käsin kirjoitettu lehti. Sinne on kaikilla haluavilla tilaisuus saapua suorittamaan ohjelmaa sekä

lausumaan paluvan sanansa toisten suorituksista.

Puhumaseuran kokoukset pidetään toistaiseksi toinen ja neljäs sunnuntai osaston virallisen kokouksen loputtua.

Ompeluseuran myyjäiset ensi kuun 10 p. Siellä on sielvolinen kokoelma kiistöltä sekä muita arvokkaita voltoja.

Joulujuhlaa päätettiin viettää 25 p. joulukuuta oikein juhla-aterian kanssa, josta lähemmin tuonnempana.

Kuulkaapas Loosin finnit, että joulun laukkaa teki itselleen heti puoluelehdet, joista näette osaston y. m. riennosta, sillä suuret ovat suunnitelmat tulevaisuuteen nähden. Tänne kuuluu tulevan noin 10 Toveria ja sama määrä Toverittaria koko kylään. Kirjallisuuskomitea odottaa suurta tilausten tulvaa, ensi tilaisuudessa.

Maija.

TARMOLA, ONTARIO, CAN.

Vallankumouksellinen tervehdys kaikille raatajille. Olen kulkuri katsellut tämän mantereeseen useampia osia suomalaista asutusta. Nyt on verraton haluni kertoa "Tarmolan" sivistyksen pyrkimyksistä. Tuntuu oikein ilahuttavalta kertoa tämän seudun ja ympäristön toiminnasta, työvän liikkeeseen nähden, sillä se kelpaa esimerkiksi mille palkkakunnalle hyvänsä, täällä mantereella.

Täällä on s. s. osasto, toiminut kolme vuotta. Osastoon kuuluu 33 täysin maksanutta jäsentä, noin 3—4 henkilöä tällä kertaa ovat ulkona osastosta. Useita osaston jäseniä kuuluu myös O. B. U:hun. Vaan me ymmärrämme, että on verrattain vaikea saada kaikkia työläisiä järjestymään, sillä useampi meistä on kasvanut köyhissä kodeissa, nälässä ja vilhassa, siksi on meitä aina joku heikompi joukossamme, jolle on jäänyt järkevältä lyhyelle niin, että ei voi käsittää sitä välttämättömyyttä, että järjestäytyä yhteen. Kalkkien maiden köyhät liittykää yhteen. Kesustelkaa, toimikaa ja päättäkää yhdessä, silnä on se välttämättömyys, saavuttaaksemme sen, minkä eteen toimimme.

Osastolla on 2,000 maksava velaton talo. Talon rakennukseen on toimeliaimmat jäsenet uhranneet useita ilmaisia työpäiviä. Lainanneet rahaa, ilman korkoa, sekä rakentaneet kalustoa kaikin voimin.

Iltaamia on pidetty tänä kesänä, joka toinen lauantai. Niissä on esitetty kaikkiaan 132 ohjelma-numeroa, tärkeimpiä 8 puhetta, kaksi kertaa voimistelua, osaston voimisteluseuralta, silnä esiintyi lapsia, naisia, sekä miehiä yhdessä joukossa. Se on jotain kaunista, jota ei voi nähdä monellaakaan maaseudulla.

Nyt kään pidetään koulua, osaston talolla, sillä ei ole voitu vielä koulua rakentaa. Koulun tähden on täällä ollut väliin erimielisyyttä. Sillä on joitain omien voiton pyytäjää, varhollisia, jotka ovat esiintyneet eri seurueineen, lasten ystävinä. Kuitenkin ovat kieltäytyneet maksamasta veroa koululle. Nämä henkilöt koittavat etsiä huonoja puolia, osastotoiminnasta, kuitenkin löytämättä. On myös sopiva asia, kuin semmoiset henkilöt usein, jotka eivät ole eläissään toimineet luokkataistelun

Lasten Joulu löytököön tiansi tuhansiin koteihin!

JOS OLETTE KIPEÄ

Pyyttäkää VAPAA LÄÄKEKIRJA — No. 5
 Silnä on yli 25 miesten ja naisten tautila sellettyä. Kun nykyinen työelämä on laittelo suomalaista kotilääkettä. Miten jokainen voi itse valita sopivan lääkkeen tällöin, samaten nykyisin lääkkeiden hinnat y. m.
 Lääkkeet eivät ole patentoilijakkeita, vaan toissuomalaisia valmistajia, joita Suomessa on jo käytetty monia kymmeniä vuosia.
 Tämän kirjan saatte vapaasti ja pitäen sen olla jokaisessa suomalaisessa kodissa, sillä ette tiedä koska sitä tarvitsette, varokaa hembuunkilääkkeitä ja hembuunkitohtoreita.
 —Ligndin Aptekki on suuri—
 —Suom. Aptekkilike Yhdysvalloissa—
 P. A. LIGNELL CO., Superior, Wis.

hyväksi, juuri ollenkaan, alkavat arvostella huonoja puolia palkkakunnalta, silloin ei tietenkään kerrota hyvistä puolista, kun huonoja puolia etsitään. Se on alvan väärin, että aina syytämme niitä, jotka toimivat kaikin voimin, niinkuin on tapa "Tarmolassa".

Näillä seudun on ilahduttavaa, naisiin nähden. Suurin osa ilmiellu uhraa voimiaan lasten ja itsensä kehittämiseen. Olen usealta äidiltä ottanut "Toverittaren" tilauksen, heidän omasta pyynnöstään, vaikka en olekaan tällä kertaa asiamies. Siltäkin näkee, että halumme on kehittää itseämme ja lapsiamme. Eritään silmään pistävää on tämän seudun lasten käytös, kuinka he ovatkin puhdaspuhelia, siistejä, uljaan näköisiä, vieläpä useat ovat esittäneet somia ohjelma-numeroita iltaissa. Tästäkin huomaa, että tämän seudun äideillä on ollut tosi toiminta.

On ilahduttavaa, että naapurikyläs-

sä "Toimelassa", on myös tänä syksynä alettu toimimaan. Toivon, että kolmen vuoden kuluttua siellä olisi toimintanne yhtä voimakasta kuin nykyään on "Tarmolassa".

13 päivänä marraskuuta Toimelassa pidetyissä iltamissa suurin osa yksilöistä, oli juovuksissa. Vieläpä pidetään yleisenä kylän puheena, että joku O. B. U:n jäsen siellä myy viinaa niin toivon, että karstite semmoiset jäsenet pois joukosta, sillä he juuri pilaaavat järjestyneiden toiminnan. Tarmolassa myös panttiin trokareille helyt kiintuihin, sen jälkeen ei ole räyhääjää näkynyt.

Parhain toivoni on kaikkien kyllin nähden, ruveta tositöimintään, yhteisvoimin. Liittyy aina siihen joukkoon, missä voi edistää ja valmistaa työläisiä luokkataisteluun. Olipa järjestömuoto mikä tahansa, kun tulee vain olemaan yksi päämäärä, niin silloin rupeamme niittämään vallankumouksellista kylyvöämme.

Toveruudella: — Lassi.

Minä olen Kana-Tohtori

Niin, minä olen KANATOHTORI, ja minä tiedän mikä on parasta siipikarjallenne.

Monivuotisen kokeilun jälkeen, omalla kana-farmillani" voin totuudella sanoa, että olen vihdoin löytänyt lääkkeen joka todellakin pakoittaa kanat munimaan säännöllisesti, syys- ja talvikuukausinakin kun ilma on kylmää ja märkää. Tätä lääketä kututaan nimellä "HEN-PEP", siksi, että kananne saavat siitä voimaa muniaikseen säännöllisesti vaikka eivät haluaikaan.

TAKAUKSENI

Koettakaa "Hen-Pep" kolmekymmentä päivää. Jos se ei tee kanojanne munimaan enemmän kuin ennen, mitä tahansa lääketä olettekin ennen käyttänyt, lähettäkää takaisin käyttämätön osa lääkkeestän, niin palautan teille jokaisen sentin mitä minulle maksoitte, siten lääkkeeni ei ole maksanut teille mitään.

MUNIA SILLOIN KUIN HINTA ON KALLIS

Kun munia myydään nykyisestä kalliista hinnasta, ja vielä muutamat asiantuntijat vakuuttavat, että munain hinta tulee olemaan \$2.00 tusina tänä talvena, niin silloin on teidän velvollisuutenne itseänne ja perhettänne kohtaan saada niin paljon munia kuin on mahdollista kanoiltanne. Varsinkin kun ruuan hinta on huimaava, täten pääsette osalliseksi siitä voitosta jota kaikki kanankasvattejat nauttivat.

- 250 MUNAA PÄIVÄSSÄ — Sen jälkeen kun olen tuvennut käyttämään "Hen-Pep" minä saan 250 munaa päivässä sen sijaan kuin ennen sain 31. — R. J. MILLER, Illinois.
- "HEN-PEP" ON \$1,000 ARVOINEN — En missään tapauksessa olisi ilman "Hen-Pep" tubannellakaan dollarilla. Nyt kanani munivat ja näyttävät terveiltä. — GEORGE S. KANTER, North Carolina.
- 46 KANAA — 926 MUNAA — Lääke jota myytte on parempaa kuin mitä siitä sanotte. Kanani ovat erinomaisessa kunnossa. Viime kuussa 46 kanaa muni 926 munaa. — S. C. BECKER, Ore.

NYT ON AIKA KÄYTTÄÄ "HEN-PEP" LÄÄKETTÄ

Älkää odottako, NYT on aika käyttää "Hen-Pepiä". Nyt on aika saada kananne siihen kuntoon, että ne munivat talvellaikin kun naapurinne kanat laiskottelevat. NYT on aika lähettää tilauksenne, TEHKÄÄ SE HETI. Älkää viivytelkää, muistakaa takaustani. Jos eivät kananne muni enemmän kuin ennen, niin saatte rahanne takaisin. Ette mitenkään voi hävitä. Lähettäkää tämä kuponki NYT, tulette huomaamaan että ette ole koskaan sijoittaneet rahanne tuottavampaan paikkaan.

Lähettäkää tämä taattu kuponki nyt.

JOHN HERMAN, National Formula Co., 1218 Leland Building, 4654 Sheridan Road, Chicago, Ill.

Arv. Herrat.—Mukana seuraa \$.....
 Tulen antamaan kanoilleni takaamaanne munantuottajaa, sillä ymmärryksellä että jos kanani eivät rupea munimaan enemmän kuin ennen, mitä tahansa lääketä olenkin niille ennen antanut, niin voin palauttaa käyttämättömän osan lääkkeestä ja saada rahan takaisin.

Nimi.....
 Kaupunki..... Valtio.....

(Merkitkää mitä kokoa laatikkoa halutaan)
 KOELAATIKKO \$1.00
 30 PÄIVÄN ERIKOISTARJOUS
 Saadaksenne "Hen-Pep" tunnetuksi kanankasvattejille, tarjoamme isonkokoisen laatikon, joka sisältää 3 kertaa niin paljon kuin koelaatikko, 2:lla dollarilla.
 (ERIKOISTARJOUS)
 ISO LAATIKKO \$2.00